

Biserica – spațiu al vindecării și al sfințirii*

Slujba sfințirii noii biserici se termină cu binecuvântarea: „*Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, pentru rugăciunile... sfinților măriților și bunilor biruitori Mucenici, ale căror moaște s-au semănat în tot pământul, spre rodire de tămăduire... să ne miluiască și să ne mântuiască pe noi ca un bun și de oameni iubitor*”. Biserica învață că, prin jertfa lor, martirii au învins păcatul, egoismul și răutatea, și au ales comuniunea cu Cel ce este „*Învierea și Viața*” (Cf. Ioan 11, 25), cu Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, ca singura cale spre vindecare. De aceea, harul Sfântului Duh, lucrător în sfinții și bunii biruitori mucenici, este semănat în tot pământul, și mai ales acolo unde se zidește o nouă biserică, pentru ca, din puterea iubirii lor mai tari decât moartea, să se adape sufletul oricărui creștin ce caută tămăduire, vindecare sau mântuire. Astfel, Tertulian (†230) era încredințat că „*sângele martirilor este sămânța creștinilor*”, în sensul că pe credința și jertfa în Hristos ale martirilor se va zidi Biserica lui Hristos-Domnul pe care nici „*porțile iadului nu o vor birui*” (Matei 16, 18).

Biserica lui Hristos este *Biserică slăvită, sfântă și fără de prihană* (Cf. Efeseni 5, 25-27), curățită și sfințită prin jertfa cea unică a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Iar Hristos, *Unul Sfânt (Unus Sanctus)*, este Capul Bisericii - *Una Sancta*. Sfințenia Lui se comunică permanent Bisericii pentru ca ea să fie

* Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la sfințirea bisericii Centrului Mitropolitan de la Limours-Franța, 11 iulie 2009.

permanent Trupul tainic și sfânt al lui Hristos. Așadar, sfințenia Bisericii este sfințenie primită de la Hristos-Unul din Treime prin harul sfânt dăruit ei de Hristos.

Dar, după cum *Unus Sanctus*-Iisus Hristos a luat trup omenesc din Fecioara Maria prin pogorârea *Sfântului Duh* asupra unei persoane umane, în prezența Tatălui, tot așa Biserica lui Hristos – *Una Sancta* se constituie la Cincizecime (Rusalii) prin pogorârea Sfântului Duh trimis de Tatăl și de Fiul asupra mai multor persoane umane – Apostolii, în formă de limbi de foc (Cf. Fapte 2), iar ei Apostolii botează pe cei ce cred în Iisus Hristos, *în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh* (Cf. Matei 28, 19).

Astfel, harul Preasfintei Treimi se comunică Bisericii ca *har al Domnului nostru Iisus Hristos, dragoste a lui Dumnezeu Tatăl și împărtășire a (comuniune) Sfântului Duh* (cf. II Corinteni 13, 13). De aceea s-a spus că „*Biserica este plină de Sfânta Treime*” (Cf. Origen, *Selecta in Psalmos*, 23, 1; PG 12, 1265), iar participarea la viața Bisericii este comuniune de iubire și viață cu Sfânta Treime.

Legătura dintre Preasfânta Treime și Biserica-*Una Sancta* se face prin Unul Sfânt-Unul Domn Iisus Hristos, prin umanitatea asumată și îndumnezeită de El care devine mijloc sau punte de unificare și de îndumnezeire a întregii umanități și creații în Dumnezeu. Prin jertfa Sa unică, Hristos conduce la desăvârșire pe cei ce-i sfințește: „*Căci printr-o singură jertfă adusă, a adus la veșnică desăvârșire pe cei ce se sfințesc*” (Evrei 10, 14).

În noaptea de dinaintea Pătimirilor Sale, Iisus se roagă „*Părintelui Sfânt*” (Ioan 17, 11): „*Sfințește-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul. Precum M-ai trimis pe Mine în lume, și Eu i-am trimis pe ei în lume. Pentru ei Eu Mă sfințesc pe Mine Însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr*” (Ioan 17, 17-19).

Participând la sfințenia Bisericii, care e sfințenia lui Hristos comunicată oamenilor, creștinii pot deveni sfinți. După Sf. Grigorie de Nyssa (†395), „*a fi*

creștin, înseamnă a imita natura divină” (PG 46, 244A). Aceasta nu în sensul de dobândire a esenței divine, căci acest lucru este imposibil creaturii, ci *a modului de a fi dumnezeiesc al persoanelor în comuniune* (Cf. articolul „Sainteté”, în Jean-Yves Lacoste, *Dictionnaire critique de théologie*, PUF, 1998, p. 1060).

Sfințirea oamenilor în Biserica lui Hristos înseamnă, așadar, îndumnezeirea lor prin har, participarea lor la iubirea și viața eternă a Preasfintei Treimi. Pentru Sf. Irineu de Lyon (†202), „*slava lui Dumnezeu este omul viu, iar viața omului este vederea lui Dumnezeu*” (*Adv. Haer.*, IV, 20, 7), iar, după Sfântul Vasile cel Mare (†379), omul este o creatură „*care a primit porunca să devină Dumnezeu*” (PG 36, 560A).

În acest sens, Sfântul Apostol Pavel descrie în epistolele sale vocația creștinilor la sfințenie. Efesenilor le arată că orice creștin este chemat să trăiască în comuniune cu Sfânta Treime pentru a deveni locaș al lui Dumnezeu: „*prin El (Hristos) avem apropierea către Tatăl, într-un Duh. Deci (...) sunteți împreună cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu, zidiți fiind pe temelia apostolilor și proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuși Hristos. Întru El, orice zidire bine alcătuită crește ca să ajungă un locaș sfânt în Domnul. În Care voi împreună sunteți zidiți spre a fi locaș al Lui Dumnezeu în Duh*” (Efeseni 2,18-22; vezi și 4,1-7). Iar tesalonicenilor le spune clar că: „*voia lui Dumnezeu aceasta este: sfințirea voastră ... Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăție, ci la sfințire*” (I Tesaloniceni 4, 3-7).

Iată de ce și chemarea primă și ultimă, permanentă și esențială a Bisericii este chemarea la sfințenie, la comuniunea de iubire și viață a oamenilor cu Hristos și întreolaltă: „*Pentru că și Cel ce sfințește și cei ce se sfințesc, dintr-unul sunt toți; de aceea nu se rușinează să-i numească pe ei frați, zicând: spune-voi fraților mei numele Tău. În mijlocul Bisericii Tale te voi lăuda*” (Evrei 2, 11-12). Întrucât Biserica este *neam sfânt, seminție aleasă, popor agonisit de Dumnezeu*, ea are ca misiune primordială vestirea în lume a bunătăților Celui ce ne-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată (Cf. I Petru 2, 9).

Creația întreagă, universul sau cosmosul, se sfințește prin Biserică. De aceea, Sf. Irineu de Lyon recomandă: „*Să ne adăpostim în Biserică, să ne adăpostim la pieptul ei, să ne hrănim din Scripturile Domnului căci Biserica a fost sădită în lume ca un paradis*” (*Adv. Haer.*, V, 20, 2). Duhul Sfânt-Sfințitorul transformă creația în Biserică, întregul univers participând, prin Biserică, la pelerinajul umanității „*de la moarte la viață și de pe pământ la cer*” (Canonul Învierii). Biserica integrează deci întreaga diversitate a frumuseții lumii în vocația de îndumnezeire a omului.

De aceea, chiar biserica în sensul de locaș de închinare exprimă vocația lumii, aceea de-a deveni biserică, după cum învață Sfântul Maxim Mărturisitorul (†662): „*Biserica este imaginea desăvârșită a lumii sensibile. Ea are drept cer altarul, iar ca pământ naosul în toată frumusețea lui. În schimb, lumea este o biserică: ca altar ea are cerul, iar ca naos pământul în toată măreția lui*” (Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogie*, 3, PG 91, 669; citat de Olivier Clément, în *Sources*, Paris, DDB, 2007, p. 147.)

Intrând în biserică, credinciosul contemplă taina (misterul) întregului cosmos, sensul lui ultim: comuniunea cu Dumnezeu Creatorul.

Astăzi, sfințim aici, la Centrul Mitropolitan de la Limours, o nouă „*poartă a cerului*”, o biserică din lemn, construită în stilul bisericilor românești maramureșene, având formă de navă, de corabie a mântuirii noastre, cu turla înaltă ca un catarg, având crucea drept steag, care ne îndreaptă spiritual spre frumusețea eternă a Împărăției cerurilor, spre iubirea și slava Preasfintei Treimi.

Frumusețea arhitecturală, zveltețea, căldura și personalitatea deosebită acestei biserici din lemn invită, în același timp, la reculegere și smerenie, la creștere și edificare spirituală, după cum crește și se înalță arborele de lemn în lumina soarelui. Există, de altfel, o legătură profundă între spiritualitatea românească și lemn, fundamentată pe legătura românului cu natura, cu pădurea sau codrul. Vechile biserici construite din lemn, în special cele construite dintr-un singur arbore, fără a folosi cuie de fier, fac parte din patrimoniul cultural-

spiritual al românilor. Ele simbolizează și căldura spirituală a rugăciunii, a comuniunii oamenilor cu Dumnezeu și întreolaltă, din generație în generație. Ele simbolizează faptul că și fragilitatea materiei poate simboliza frumusețea spiritului.

Cât privește semnificațiile spirituale ale lemnului din biserică, *stejarul*, arbore de esență tare, cu dimensiunile sale impresionante, longevitate și putere de a rezista tuturor vicisitudinilor timpului, simbolizează, în special, soliditatea credinței, permanența și continuitatea vieții eclesiale a unui popor credincios. Cu rădăcinile sale înfipte adânc în pământ și cu vârful ridicat spre cer, stejarul se înfățișa omului tradițional ca un arbore axial care asigura comunicarea dintre trei lumi: lumea subpământeană, lumea terestră și lumea celestă.

În Sfânta Scriptură, stejarul, mai ales cel solitar, este loc de teofanie și altar de jertfă. Dumnezeu se arată lui Avraam la stejarul Mamvri (Cf. Facere 18, 1); îngerul se arată lui Ghedeon tot sub stejar (Cf. Judecători 6, 11); Avraam zidește sub stejar un jertfelnic Domnului (Cf. Facere 13, 18). Stejarul era arborele sub care oamenii obișnuiau să se odihnească (Cf. III Regi 13, 14) sau să-și îngroape morții (Cf. Facere 25, 9; 35, 8; I Cronici 10, 12). De asemenea, în Vechiul Testament, stejarul era loc de consacrare a conducătorilor triburilor lui Israel: Abimelec a fost pus rege la stejarul cel de lângă Sichem (Cf. Judecători 9, 6).

În același timp, stejarul ocupă un loc important și în viața și spiritualitatea poporului nostru. Avem stejari legendari, precum stejarul moldav de la Borzești sau gorunul transilvan al lui Horea, de la Țebea, care ne amintesc de mari personalități și de evenimente istorice.

Un alt element folosit la construcția bisericii românești tradiționale din lemn este *bradul*. Acesta este simbolul elevației și verticalității, al permanenței și prospețimii, al tinereții și frumuseții, al cerescului și al vieții veșnice. Cedrii Libanului, amintiți atât de des în Vechiul Testament, erau folosiți pentru a

compara statura omului (Cf. Iezechiel 31, 3; Amos 2, 9), indicând grandoare (Cf. Ps 91, 12) și măreție (Cf. IV Regi 14, 9).

Desigur, toate aceste semnificații spirituale ale lemnului, la care se adaugă simbolismul liturgic ortodox foarte bogat, ne îndeamnă să căutăm frumusețile spirituale ale vieții în comuniune cu Dumnezeu și întreolaltă, ca pregustare a frumuseților eterne ale Împărăției Preasfintei Treimi.

Astăzi, cu ocazia sfințirii acestui locaș, felicităm pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif, al Mitropoliei Ortodoxe Române pentru Europa Occidentală și de Meridională, dimpreună cu toată comunitatea ortodoxă românească, harnică și misionară, luminată de evlavie și simțire românească, pe toți ctitorii și ajutătorii acestui sfânt lăcaș, precum și pe toți clericii și credincioșii prezenți la acest eveniment sfânt și solemn de spiritualitate creștină și de sărbătoare românească.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

L'Eglise – espace de guérison et de sanctification*

L'office de consécration d'une nouvelle église s'achève par cette bénédiction: „*Que le Christ, notre Dieu, par les prières... des saints, glorieux et victorieux martyrs, dont les reliques sont parsemées sur toute la terre, **pour donner des fruits de guérison...** ait pitié de nous et nous sauve, lui qui est infiniment bon et ami des hommes*”. L'Eglise nous enseigne que, par leur sacrifice, les martyrs ont vaincu le péché, l'égoïsme et la méchanceté et ont choisi la communion avec Celui qui est „*la Résurrection et la Vie*” (Cf. Jn 11, 25), le Médecin de nos âmes et de nos corps, en tant qu'unique voie de guérison. C'est pourquoi la grâce du Saint Esprit, opérante dans les saints, glorieux et victorieux martyrs, est parsemée sur toute la terre et surtout là où une nouvelle église vient d'être édifiée, afin que par la force de leur amour plus fort que la mort ils nourrissent l'âme de tout chrétien en quête de guérison, de réconfort ou de salut. Ainsi, Tertullien (†230) était persuadé que „*le sang des martyrs est la semence des chrétiens*”, dans le sens que c'est sur le sacrifice et la foi en Christ des martyrs qu'est bâtie l'Eglise du Christ Seigneur, et „*les portes de l'enfer ne prévaudront point contre elle*” (Mt 16, 18).

L'Eglise du Christ est *Eglise glorieuse, sainte et irréprochable* (Cf. Ep 5, 25-27), purifiée et sanctifiée par le sacrifice unique de notre Sauveur Jésus Christ. Et le Christ - l'Un Saint (*Unus Sanctus*), est le Chef de l'Eglise - *Una*

* Allocution de Sa Béatitudo Daniel, le Patriarche de l'Eglise Orthodoxe Roumaine, à la consécration de l'église du Centre Métropolitain de Limours, le 11 juillet 2009.

Sancta. Sa sainteté se communique incessamment à l'Eglise pour qu'elle soit en permanence le Corps mystique et saint du Christ. La sainteté de l'Eglise est, ainsi, sainteté reçue du Christ - l'Un de la Sainte Trinité, par la grâce que le Christ accorda à elle.

Mais, tout comme *Unus Sanctus*-Jésus Christ prendra chair de la Vierge Marie par la descente du Saint Esprit sur une personne humaine, en présence du Père, de même l'Eglise du Christ – *Una Sancta* se constitua à la Pentecôte par la descente du Saint Esprit envoyé par le Père et le Fils sur plusieurs personnes humaines – les Apôtres, sous forme de langues de feu (Cf. Ac 2), et les Apôtres baptisent ceux qui croient en Jésus Christ, *au nom du Père et du Fils et du Saint Esprit* (Cf. Mt 28, 19).

Ainsi, la sainteté de la Très Sainte Trinité se communique à l'Eglise comme réunion de la grâce de Jésus-Christ notre Seigneur, de l'amour du Dieu - le Père et de la communion de l'Esprit Saint (Cf. 2 Co 13, 13). C'est pour cela qu'on a dit que „*l'Eglise est remplie de la Sainte Trinité*” (Cf. Origène, *Selecta in Psalmos*, 23, 1; PG 12, 1265), et la participation à la vie de l'Eglise est communion d'amour et de vie avec la Sainte Trinité.

Le lien entre la Sainte Trinité et l'Eglise-*Una Sancta* se réalise par l'Un Saint - le Seigneur Jésus Christ, par l'humanité qu'Il a assumée et déifiée et qui devient moyen ou pont d'unification et de déification de l'humanité et de la création en Dieu. Par Son sacrifice unique, le Christ conduit à la perfection ceux qu'Il sanctifie: „*par une offrande unique, en effet, Il a mené pour toujours à l'accomplissement ceux qu'Il sanctifie*” (He 10, 14).

La nuit d'avant Sa Passion, Jésus prie le „*Père Saint*” (Jn 17, 11): „*Sanctifie-les par la vérité: Ta parole est vérité. Comme Tu m'as envoyé dans le monde, Je les aussi envoie dans le monde. Et pour eux **Je me sanctifie Moi-même afin qu'ils soient eux aussi sanctifié par la vérité***” (Jn 17, 17-19).

Participant à la sainteté de l'Eglise qui est la sainteté du Christ communiquée aux hommes, les chrétiens peuvent devenir saints. Selon Saint

Grégoire de Nysse (†395), „*être chrétien, c'est imiter la nature divine*” (PG 46, 244A). Et cela non dans le sens d'acquérir de l'essence divine, chose impossible à la créature, mais *de la manière d'être divine des personnes en communion* (Cf. l'article „Sainteté”, dans Jean-Yves Lacoste, *Dictionnaire critique de théologie*, PUF, 1998, p. 1060).

La sanctification des hommes dans l'Eglise du Christ signifie donc leur déification par la grâce, leur participation à l'amour et à la vie éternelle de la Sainte Trinité. Pour Saint Irénée de Lyon (†202), „*la gloire de Dieu, c'est l'homme vivant et la vie de l'homme, c'est la vision de Dieu*” (*Adv. Haer.* IV, 20, 7), et selon Saint Basile le Grand (†379), l'homme est une créature „*qui a reçu l'ordre de devenir dieu*” (PG 36, 560A).

A ce sens, Saint Paul décrit dans ses Epîtres la vocation des chrétiens à la sainteté. Aux Ephésiens, il montre que tout chrétien est appelé à vivre en communion avec la Sainte Trinité afin de devenir „temple du Père”: „*c'est grâce à Lui (le Christ) que les uns et les autres, dans un seul Esprit, nous avons l'accès auprès du Père. Ainsi (...) vous êtes concitoyens des saints, vous êtes de la famille de Dieu. Vous avez été intégrés dans la construction qui a pour fondements les apôtres et les prophètes et Jésus Christ Lui-même comme pierre maîtresse. C'est en Lui que toute construction s'ajuste et s'élève pour former un temple saint dans le Seigneur. C'est en Lui que vous aussi vous êtes ensemble intégrés à la construction pour devenir une demeure de Dieu par l'Esprit*” (Ep 2, 18-22; voir aussi 4,1-7). Et aux Thessaloniens il dit clairement que: „*la volonté de Dieu, c'est votre sanctification... Dieu ne nous a pas appelés pour que nous demeurions dans l'impureté, mais Il nous a appelés à la sainteté*” (I Th 4, 3-7).

C'est pourquoi l'appel premier et ultime, permanent et essentiel de l'Eglise est l'appel à la sainteté, à la communion d'amour et de vie des hommes avec le Christ et entre eux: „*Car le Sanctificateur et les sanctifiés ont tous une même origine; aussi ne rougit-Il pas de les appeler frères et de dire: J'annoncerai Ton*

nom à Mes frères, au milieu de Ton Eglise, Je Te louerai” (He 2, 11-12). Puisque l’Eglise est **nation sainte**, *race élue, peuple que Dieu s’est acquis*, elle a comme mission primordiale de proclamer au monde les hauts faits de Celui qui nous a appelés des ténèbres à Sa merveilleuse lumière (Cf. I P 2, 9).

La création tout entière, l’univers ou le cosmos se sanctifie par l’Eglise. C’est pourquoi Saint Irénée de Lyon recommande: *„Il faut nous réfugier auprès de l’Eglise, nous allaiter à son sein, et nous nourrir des Ecritures du Seigneur. Car l’Eglise a été plantée dans le monde comme un paradis*” (Irénée, *Adv. Haer.*, V, 20, 2; SC 153, p. 258). L’Esprit Saint-le Sanctificateur transforme la création en Eglise, l’univers tout entier participant, par l’Eglise, au pèlerinage de l’humanité *„de la mort à la vie et de la terre au ciel*” (Canon de Pâques). L’Eglise intègre donc toute la diversité de la beauté du monde dans la vocation de l’homme à la déification.

Ainsi, l’église même, en tant que lieu de culte, exprime la vocation du monde de devenir église, comme nous enseigne Saint Maxime le Confesseur (†662): *„L’Eglise est l’image parfaite du monde sensible. Elle a pour ciel le divin sanctuaire, et pour terre la nef dans toute sa beauté. En retour, le monde est une église: pour sanctuaire il a le ciel et pour nef, la terre magnifique*” (Saint Maxime le Confesseur, *Mystagogie*, 3, PG 91, 669; cité par Olivier Clément, dans *Sources*, DDB, 2007, p. 147.)

Pénétrant dans l’église, le fidèle contemple le mystère du cosmos tout entier, son sens ultime: la communion avec Dieu le Créateur.

Aujourd’hui, nous consacrons ici, au Centre Métropolitain de Limours, une nouvelle *”porte du ciel*”, une église en bois, construite dans le style des églises roumaines de Maramureș, en forme de nef, de navire de notre salut, avec la tour haute comme un mât et la croix en guise de drapeau, qui nous guide spirituellement vers la beauté éternelle du Royaume des cieux, vers l’amour et la gloire de la Très Sainte Trinité.

La beauté architecturale, la souplesse, la chaleur et la personnalité spéciale de cette église appellent en même temps au recueillement et à l'humilité, au progrès et à l'édification spirituelle, tout comme l'arbre pousse et s'élève à la lumière du soleil. Entre la spiritualité roumaine et le bois, il y a d'ailleurs un lien intime, fondé sur le lien du Roumain avec la nature, avec la forêt. Les anciennes églises construites en bois, notamment celles taillées dans un seul arbre, sans clous de fer, font partie du patrimoine culturel spirituel des Roumains. Elles symbolisent la chaleur spirituelle de la prière, de la communion des hommes avec Dieu et entre eux, de génération en génération. Elles symbolisent également le fait que la fragilité de la matière peut être capable elle aussi de symboliser la beauté de l'esprit.

Quant aux significations spirituelles du bois en l'église, *le chêne*, arbre d'essence dure, avec ses dimensions impressionnantes, sa longévité et sa capacité de résister aux vicissitudes du temps, symbolise notamment la solidité de la foi, la permanence et la continuité de la vie ecclésiale d'un peuple fidèle. Avec ses racines solidement enfoncées dans la terre et sa cime élevée vers le ciel, le chêne se présentait à l'homme traditionnel comme un arbre axial qui assurait la communication de trois mondes : le monde souterrain, le monde terrestre et le monde céleste.

Dans la Sainte Ecriture, le chêne, surtout le chêne solitaire, est lieu de théophanie et autel pour les sacrifices. Dieu Se montre à Abraham au chêne de Mamré (Cf. Gn 18, 1); l'ange se montre à Gédéon toujours sous un arbre (Cf. Jg 6, 11); Abraham élève sous un arbre un autel au Seigneur (Cf. Gn 13, 18). Le chêne était l'arbre sous lequel les gens avaient l'habitude de se reposer (Cf. I R 13, 14) ou d'enterrer leurs morts (Cf. Gn 25, 9; 35, 8; I Ch 10, 12). De même, dans l'Ancien Testament, le chêne était lieu de consécration des chefs des tribus d'Israël: Abimélek fut proclamé roi près du chêne qui est à Sichem (Cf. Jg 9, 6).

En même temps, le chêne occupe une place importante dans la vie et la spiritualité de notre peuple. Nous avons des chênes légendaires, tel le chêne

moldave de Borzești ou le rouvre transylvain de Horea, à Tebea, qui nous évoquent de grandes personnalités ou des événements historiques.

Un autre élément utilisé à la construction de l'église roumaine traditionnelle en bois est *le sapin*. Il est le symbole de l'élévation et de la verticalité, de la permanence et de la fraîcheur, de la jeunesse et de la beauté, du céleste et de la vie éternelle. Les cèdres du Liban, si souvent évoqués dans l'Ancien Testament, servaient d'élément de comparaison pour la stature de l'homme (Cf. Ez 31, 3; Am 2,9), indiquant grandeur (Cf. Ps 91, 12) et majesté (Cf. II R 14, 9).

Toutes ces significations spirituelles du bois, auxquelles s'ajoute le symbolisme liturgique orthodoxe très riche, nous déterminent à rechercher les beautés spirituelles de la vie en communion avec Dieu et avec nos semblables en tant que prémices des beautés éternelles du Royaume de la Très Sainte Trinité.

Aujourd'hui, à l'occasion de la consécration de ce saint lieu, nous félicitons Son Eminence le Métropolitain Joseph, de la Métropole Orthodoxe Roumaine pour l'Europe Occidentale et Méridionale, avec toute la communauté orthodoxe roumaine, active et missionnaire, animée par la piété et par des sentiments roumains, tous les fondateurs et les bienfaiteurs de ce saint lieu, de même que tout le clergé et les fidèles présents à cet événement sacré et solennel de spiritualité chrétienne et de fête roumaine.

† DANIEL

Patriarche de l'Eglise Orthodoxe Roumaine